

DA

DA

DA

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 7.4.2008
KOM(2008) 172 endelig

2008/0067 (CNS)

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om centralasiatiske landes ret til finansiering efter Rådets afgørelse 2006/1016/EF om en fællesskabsgaranti til Den Europæiske Investeringsbank mod tab i forbindelse med lån til og lånegarantier for projekter uden for Fællesskabet

{SEC(2008) 417}

(forelagt af Kommissionen)

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUND

- Begrundelse og formål

Formålet med dette udkast til Rådets afgørelse er at fastslå, om fem centralasiatiske lande, Kasakhstan, Kirgisistan, Tadsjikistan, Turkmenistan og Usbekistan, er berettigede til finansiering fra Den Europæiske Investeringsbank ("EIB") under en fællesskabsgaranti i overensstemmelse med Rådets afgørelse 2006/1016/EF. I henhold til artikel 2 i Rådets afgørelse 2006/1016/EF aktiveres EIB-mandatet i disse lande efter beslutning af Rådet efter forslag fra Kommissionen.

- Generel baggrund

På sit møde den 21. og 22. juni 2007 vedtog Det Europæiske Råd EU's strategi for et nyt partnerskab med Centralasien ("strategien"). Strategien tjener som en overordnet ramme for EU's forbindelser med Centralasien, herunder følgende områder, der er særlig relevante for EIB-finansiering: menneskerettigheder, god regeringsførelse og demokrati, økonomisk udvikling, handel og investeringer, energi-, transport- og miljøpolitik. Strategien bygger videre på de fremskridt, de centralasiatiske lande har gjort, efter at de blev uafhængige, og på de resultater, der er opnået med gennemførelsen af de forskellige partnerskabs-, handels- og samarbejdsaftaler. I strategien, som er baseret på EU's og de pågældende landes fælles interesser, fastlægges EU's prioriteter for samarbejdet med regionen som helhed, men gennemførelsen tilpasses det enkelte centralasiatiske lands behov og resultater.

Især hedder det i strategien om fremgangsmåden til styrkelse af samarbejdet med de centralasiatiske lande: "Samarbejdet med de internationale finansinstitutter vil blive styrket, herunder Verdensbanken og Den Europæiske Bank for Genopbygning og Udvikling (EBRD). Den Europæiske Investeringsbank (EIB) bør spille en vigtig rolle ved finansiering af projekter, der har betydning for EU i Centralasien."

De centralasiatiske lande Kasakhstan, Kirgisistan, Tadsjikistan, Turkmenistan og Usbekistan har udviklet sig betydeligt på både politisk og økonomisk plan, siden de blev uafhængige. De har gennemført statsdannelser, og de har sikret en multietnisk forståelse og kommunikation på tværs af religioner. Ved at melde sig ind i OSCE har de tilsluttet sig organisationens værdier, standarder og forpligtelser. Ved at underskrive De Forenede Nationers årtusinderklæring har de sat sig ambitiøse mål for bæredygtig vækst, som afspejles i deres nationale strategidokumenter til reduktion af fattigdom eller lignende nationale strategier til forbedring af befolkningernes velfærd. Som led i strategien har EU påtaget sig at afholde en regelmæssig, resultatorienteret "menneskerettighedsdialog" med hvert enkelt centralasiatisk land.

EU har individuelle partnerskabs- og samarbejdsaftaler ("PCA") med alle fem centralasiatiske lande, men kun aftalerne med Kasakhstan, Kirgisistan og Usbekistan er i kraft. PCA'erne med Tadsjikistan og Turkmenistan er endnu ikke ratificeret af alle EU's medlemsstater. Disse aftaler, som er indgået bilateralt, giver en fælles regional ramme for EU's samarbejde med alle de fem centralasiatiske lande.

I Rådets afgørelse 2006/1016/EF fastlægges det, at EIB's aktiviteter i Centralasien bør fokusere på større energiforsynings- og energitransportprojekter med grænseoverskridende virkninger. Med sine væsentlige kulbrinteressourcer og gunstige

beliggenhed for transportruterne til de europæiske markeder kan Centralasien komme til at spille en væsentlig rolle i sikringen af EU's energiforsyninger.

Kommissionen finder også, at de makroøkonomiske omstændigheder i de lande, som er omfattet af dette forslag, bør give dem adgang til EIB-finansiering på bestemte vilkår for disse lande. De centralasiatiske økonomier har oplevet en bemærkelsesværdig produktionsvækst i de seneste år. Den kraftige vækst i BNP, som ligger blandt de højeste på verdensplan og er blevet fremmet af forsigtige makroøkonomiske politikker – og, for de fattigste lande i regionen (Kirgisistan og Tadsjikistan), adgangen til væsentlig finansiel bistand på lempelige vilkår fra multi- og bilaterale kreditorer og donorer - har ført til styrkede eksterne finanser og bedre gældsberedygtighed i regionen. Gælden er blevet nedbragt, og der er blevet opbygget officielle reserver, hvilket har gjort det muligt for regionen at absorbere chok og arbejde med udviklingsproblemer.

Der er dog væsentlige forskelle på de fem centralasiatiske landes økonomiske situation. Kasakhstan er en ny økonomi med mellemindkomst og en væsentlig eksportør af naturressourcer (overvejende kulbrinte), der tiltrækker store direkte investeringer fra udlandet, og har adgang til de internationale kapitalmarkeder. Turkmenistan, den anden store producent og eksportør af kulbrinte, befinder sig også i en gunstig økonomisk situation. Mens de tre andre lande i regionen er langt fattigere og har betydelig færre ressourcer, der kan eksporteres (Usbekistan har et stort potentiale, der imidlertid skal udvikles yderligere), har de ligeledes gjort store fremskridt med at styrke deres økonomiske situation. Den eksterne økonomiske situation, som Kirgisistan og Tadsjikistan befinder sig i, er imidlertid stadig skrøbelig og kan blive betydeligt værre, hvis de to lande pådrager sig yderligere gældsbyrder uden gunstige vilkår. Derfor bør Kirgisistan og Tadsjikistan kun have adgang til finansiering fra EIB som led i finansieringspakker med et væsentligt gaveelement.

EIB's virksomhed i disse lande falder ind under den trepartshensigtserklæring, der blev underskrevet den 15. december 2006 mellem Kommissionen, EIB og EBRD om samarbejde i Østeuropa og Sydkaukasus, i Rusland og i Centralasien. EIB's virksomhed i disse lande stemmer derfor overens med EBRD's virksomhed i regionen.

Desuden er der den 13. juli 2007 indgået en flerpartshensigtserklæring om samarbejde i de centralasiatiske lande mellem Kommissionen, EIB, EBRD, Black Sea Trade and Development Bank, Europarådets Udviklingsbank, Den Internationale Bank for Genopbygning og Udvikling, International Finance Corporation og Den Nordiske Investeringsbank.

Der gives flere oplysninger om den økonomiske udvikling i de centralasiatiske lande i et arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene (SEK(2008) xxx).

- Gældende bestemmelser på det område, som forslaget vedrører

Som nævnt handler forslaget om centralasiatiske landes ret til finansiering efter Rådets afgørelse 2006/1016/EF.

- Overensstemmelse med andre EU-politikker og -mål

Forslaget fremsættes som følge af en anmodning fra Det Europæiske Råd om, at EIB bør virke i Centralasien. EIB's aktiviteter skal supplere den bistand, der i øvrigt gives af Kommissionen som led i udviklingssamarbejdsinstrumentet (DCI). Derudover opfordres de fem centralasiatiske republikker Kasakhstan, Kirgisistan, Tadsjikistan,

Turkmenistan og Usbekistan til at deltage i de regionale initiativer og programmer i de europæiske naboskabs- og partnerskabsinstrumenter, der har til formål at skabe tættere forbindelser mellem EU og Centralasien.

Den 27. april 2007 vedtog Kommissionen det regionale strategidokument om bistand til Centralasien for 2007-2013 og det vejledende program for 2007-2010, der indgår i DCI.

Den regionale bistandsstrategi er tænkt som et værktøj, der skal medvirke til at styrke den politiske dialog med de centralasiatiske lande på både regionalt og nationalt plan. På regionalt plan er den fokuseret på styrkelse af forbindelserne mellem EU, regionen og EU's nabolande gennem transport-, energi- og kommunikationsnet og på nationalt plan på regeringsførelse (styring af de offentlige finanser og retssystemet) samt reduktion af fattigdommen for de fattigste landes vedkommende (Kirgisistan og Tadsjikistan). Med særligt henblik på at sikre de bedst mulige konsekvenser og synergieffekter er prioriteterne for de specifikke regionale initiativer for de centralasiatiske lande inden for energi, transport og miljø afstemt med de relevante regionale ENPI-programmer og kan finansieres af EF-midler gennem det regionale ENPI-program for de østlige lande (på grundlag af artikel 27 i ENPI-forordningen).

For bedre at afspejle EU's større engagement i regionen vil EU's bistandsbudget til Centralasien blive forhøjet betydeligt i den nye finansramme for 2007-2013 til i alt 750 mio. EUR (i faste priser), mens den gennemsnitlige årlige tildeling til regionen som led i DCI stiger fra 58 mio. EUR i 2007 til 139 mio. EUR i 2013.

Det Europæiske Råd har bedt Rådet og Kommissionen om med jævne mellemrum at vurdere arbejdet med strategiens gennemførelse og at fremlægge en statusrapport for Det Europæiske Råd medio 2008.

2. HØRING AF INTERESSEREDE PARTER OG KONSEKVENSANALYSE

- Høring af interesserede parter

Høringsmetoder, hovedmålgrupper og respondenternes overordnede profil

EIB og EBRD blev hørt på et møde i den styringsgruppe, der blev oprettet i henhold til det trepartsaftalememorandum, der blev underskrevet den 15. december 2006 af Kommissionen, EIB og EBRD om samarbejde i Østeuropa og Sydkaukasus i Rusland og i Centralasien.

Sammenfatning af svarene og af, hvordan der er taget hensyn til dem

EIB og EBRD har ikke rejst indvendinger imod aktivering af EIB-mandatet i Centralasien.

- Ekspertbistand

Der var ikke behov for ekspertbistand.

- Konsekvensanalyse

Aktiveringen af EIB-mandatet for de fem centralasiatiske lande sker inden for Rådets afgørelse 2006/1016/EF. Der ændres ikke på lofterne for EIB's

finansieringsoperationer. Det vejledende underloft for Asien forbliver 1 mia. EUR.

Muligheden for ikke at aktivere EIB's mandat for de fem centralasiatiske lande blev undersøgt som et alternativ. Denne mulighed blev imidlertid ikke anset for hensigtsmæssig på baggrund af Det Europæiske Råds henstilling om, at EIB bør spille en væsentlig rolle ved finansiering af projekter i Centralasien af interesse for EU.

3. FORSLAGETS RETLIGE ASPEKTER

- Resumé af forslaget

Formålet med dette udkast til Rådets afgørelse er at fastslå, om fem centralasiatiske lande, Kasakhstan, Kirgisistan, Tadsjikistan, Turkmenistan og Usbekistan, er berettigede til finansiering fra EIB under en fællesskabsgaranti i overensstemmelse med Rådets afgørelse 2006/1016/EF.

- Retsgrundlag

Som fastlagt i artikel 2 i Rådets afgørelse 2006/1016 vil lovforslaget blive baseret på artikel 181a i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab.

Det bemærkes, at Europa-Parlamentet har anfægtet valget af retsgrundlaget for vedtagelse af Rådets afgørelse 2006/1016/EF i et annulleringsøgsmål ved EF-Domstolen (sag C-155/07) med påstand om, at afgørelsen indgår i udviklingspolitikken og derfor skulle have været vedtaget med dobbelt retsgrundlag i traktatens artikel 179 og 181A, og ikke kun artikel 181A. Hvis Domstolen skulle beslutte at annullere afgørelsen, har Parlamentet imidlertid bedt den om at opretholde Rådets afgørelse 2006/1016/EF, indtil der er truffet en ny afgørelse. På denne baggrund har Kommissionen fremlagt dette lovforslag på grundlag af traktatens artikel 181A, hvilket er i overensstemmelse med bestemmelserne i Rådets afgørelse 2006/1016/EF.

- Subsidiaritetsprincippet

Forslaget falder ind under EF's enekompetence. Subsidiaritetsprincippet finder derfor ikke anvendelse.

- Proportionalitetsprincippet

Forslaget er i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet af følgende årsager:

Forslaget vedrører gennemførelse af en bestemmelse i en gældende afgørelse fra Rådet.

Forslaget medfører ikke yderligere finansielle eller administrative byrder for Fællesskabet eller nationale eller lokale myndigheder.

- Reguleringsmiddel/-form

Foreslået instrument: Andet.

Andre reguleringsmidler ville ikke være hensigtsmæssige af følgende grund:

Der kræves en afgørelse fra Rådet i henhold til Rådets afgørelse 2006/1016/EF.

4. BUDGETVIRKNINGER

Forslaget har ingen virkninger for Fællesskabets budget.

5. YDERLIGERE OPLYSNINGER

- Fornyet gennemgang/revision/udløbsklausul

Rådets afgørelse 2006/1016/EF indeholder en klausul om fornyet gennemgang.

Rådets afgørelse 2006/1016/EF indeholder en revisionsbestemmelse.

Rådets afgørelse 2006/1016/EF indeholder en udløbsklausul.

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om centralasiatiske landes ret til finansiering efter Rådets afgørelse 2006/1016/EF om en fællesskabsgaranti til Den Europæiske Investeringsbank mod tab i forbindelse med lån til og lånegarantier for projekter uden for Fællesskabet

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 181A,

under henvisning til forslag fra Kommissionen¹,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet², og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) I henhold til artikel 2 i Rådets afgørelse 2006/1016/EF af 19. december 2006 om en fællesskabsgaranti til Den Europæiske Investeringsbank mod tab i forbindelse med lån til og lånegarantier for projekter uden for Fællesskabet³, for så vidt angår de lande på listen i bilag I, der er markeret med "*", og andre lande, der ikke er opført på listen i bilag I, vil deres berettigelse til EIB-finansiering under fællesskabsgarantien blive besluttet af Rådet i hvert enkelt tilfælde efter proceduren i artikel 181 A, stk. 2, i traktaten.
- (2) I bilag 1 til Rådets afgørelse 2006/1016/EF indgår der fem centralasiatiske lande, Kasakhstan, Kirgisistan, Tadsjikistan, Turkmenistan og Usbekistan, blandt de lande, der er markeret med "*".
- (3) I EU's strategi for et nyt partnerskab med Centralasien, der blev vedtaget på Det Europæiske Råd den 21. og 22. juni 2007, fremhæves det, at Den Europæiske Investeringsbank (EIB) bør spille en væsentlig rolle ved finansiering af projekter i Centralasien af interesse for EU.
- (4) De makroøkonomiske betingelser i de centralasiatiske lande, især de eksterne finanser og gældsberedygtigheden, er blevet betydeligt bedre i de seneste år som følge af stærk økonomisk vækst og fornuftige makroøkonomiske politikker, og landene bør derfor have adgang til finansiering fra EIB.
- (5) Da Kirgisistans og Tadsjikistans eksterne finansielle situation stadig er skrøbelig, bør disse to lande kun pådrage sig yderligere gæld på gunstige vilkår. Derfor bør Kirgisistan og Tadsjikistan kun modtage finansiering fra EIB som led i finansieringspakker med et væsentligt gaveelement.

¹ EUT C af , s.

² EUT C af , s.

³ EUT L 414 af 19.12.2006, s. 95.

- (6) EIB-finansiering i Centralasien bør gennemføres i nært samarbejde med Den Europæiske Bank for Genopbygning og Udvikling (EBRD), især på de vilkår, der er fastsat i det trepartsaftalememorandum, der blev underskrevet den 15. december 2006 mellem Kommissionen, EIB og EBRD om samarbejde i Østeuropa og Sydkaukasus, i Rusland og i Centralasien —

TRUFFET FØLGENDE AFGØRELSE:

Artikel 1

Kasakhstan, Kirgisistan, Tadsjikistan, Turkmenistan og Usbekistan er berettigede til EIB-finansiering under en fællesskabsgaranti i henhold til Rådets afgørelse 2006/1016/EF.

Artikel 2

Denne afgørelse har virkning fra tredjedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Udfærdiget i Bruxelles, den

På Rådets vegne

Formand